

rok za mirovna pogajanja. Opazilo se je tudi, da se kralj Peter in kralj Nikita nista sestala, ko je Peter pribežal v Skader. Vrhu tega je znano, da na Črni-gori ni dovolj hrane, ne dovolj municije in da so zdravstvene razmere nepovoljne. Ne upamo si nič reči, toda ne čudili bi se, ako Črnogora kmalu zaprosi za mir ter reši, kar se še rešiti da.

Pred Solunom je še vedno mir in nam se zdi, ako prav opazujemo dogodke, da še bo nekaj časa mir. Zelo verjetna je vest, da so se bolgarske in naše čete ob grški meji zakopale. To bi pomenilo, da nečemo sedaj proti Solunu. Saj bi bilo tudi edino pravilno, da bi takoj, ko so bili Francozi in Angleži ob meji tepeni, pritisnili za njimi. Gotovo bi ne čakali, da se utrdijo, kakor so to sedaj storili, ako bi hoteli kmalu za njimi. Za to bo menda precej verjetno naše mnenje, da Bolgari in mi nismo hoteli iz gotovih vzrokov, ki se ozirajo na grško občutljivost, pritisniti za bežečimi sovražniki in da še tudi sedaj ni prišel čas, da gremo pred Solun. Za to smaj se tam zakopali.

Glavna skrb mora biti sedaj, da začnemo prav občutno Angleže, kajti ti še vedno nič vedeti o miru. Rusija in Francija ne moreta naprej, za to bi gotovo prej ali slej pristali na mirovna pogajanja. Toda Anglija je še precej nedotaknjena. Pustila je za se krvaveti Francoze in Ruse. Le na Galipolju ob Dardanelah je morala nastopiti tudi Anglija. In tam je doživela tudi svoj prvi poraz, morala je bežati. Sedaj bo jo treba prijeti tudi v Mezopotamiji in v Egiptu. V Mezopotamiji se je že pričel vojni ples — sedaj Turki godejo in Angleži morajo plesati. Upamo, da Turki kmalu zagodejo Angležem tudi ob Sueskem prekopu in v Egiptu.

Kako dolgo še?

V Amsterdam prispeli ameriški časniki javljajo, da so Italija, Rusija in Francija začele v Ameriki naročati vojno gradivo za leto 1917.

Turška bojišča.

Boji ob Dardanelah končani.

Angleži in Francozi so lanskega leta mesca aprila zasedli polotok ob dardanelški morski ožini, da bi si izsilili pot do Carigrada. Iz Črnega morja bi prišli potem tudi Rusi v Carigrad in vsi trije so že imeli v zaledju pripravljene uradnike, da prevzamejo upravo Carigrada in turške države. Toda prišlo je drugače. Turki so se hrabro branili do mesca decembra. In tedaj so jim prišli naši topničarji na pomoč. Najprej so nastavili svoje cevi proti angleškim postojankam pri Suvla-baji in Arifturnu (v sredi galipoljskega polotoka) in dne 20. dec. so morali Angleži bežati, Obrdržali pa še so svoje postojanke ob južnem delu Galipolja, ob vходу v Dardanele, pri mestu Sedilbar. Sedaj so prišli naši topničarji s svojimi cevmi tudi proti Sedilbaru. In glej! Dne 9. jan. so Angleži zbežali tudi iz Sedilbara. Francozi so že prej na tihem odtegnili svoje čete z Galipolja. Na Galipolju ni sedaj nobenega Angleža in Francoza več. Dardanele so brez sovražnika, Carigrad izven nevarnosti. Velik del turške armade je na razpolago za druga bojišča. To je velik uspeh za Turke in velik poraz za četverosporazum.

Uradno poročilo.

Carigrad, dne 9. januarja. Angleži so po noči po ljutem boju, v katerem so imeli velike izgube, popolnoma izpraznili Sedilbar. Niti eden ni ostal.

Enver-paša razglasa zmago.

Vojni minister Enver paša je razglasil zmago na Galipolju turškemu ljudstvu s sledečimi besedami:

Pod božjim varstvom smo prepodili sovražnika tudi iz Sedilbara. Naši so zasedli vse pred vojsko pri Sedilbaru in pri Tekeburnu izkopane strelske järke. Naše čete so zaplenile še topove, ko so prodirale v središče. Veliki tabori sovražnikov s šotori in z vsebino se nahajajo v naših rokah. Naše topničarstvo je potopilo neko s četami zasedeno sovražno prevozno ladjo. Ogromnega plena še nismo zamogli pregledati. Sovražne izgube se cenijo zelo visoko. Neko sovražno letalo, dvokrilno, vrste Farman, je padlo na tla pri Sedilbaru, ker ga je napadlo naše povodno letalo. Sovražnik, ki je na tem bojišču skoraj pol leta nastopal z vsemi sredstvi, da nas zadeva v srce, je dosegel le velike izgube, škodo na tla-gu in je bil prisiljen, da je moral bežati in je izgu-

bil vsako upanje, za kar se moramo zahvaliti junaštvu naše armade.

Veselje v Carigradu.

Poročilo o izpraznitvi Sedilbara se je takoj izvedelo v Carigradu in je povzročilo nepopisno veselje. Mesto je bogato okrašeno z zastavami. Zvečer je bilo mesto razsvetljeno.

Pet in pol milijard vrženih v vodo.

Angleže in Francoze je sprehod na dardanelsko obrežje prišel zelo drago. Carigradska poročila pravijo, da stane četverosporazum galipoljsko podvzetje 5% milijard frankov, t. j. okrog 6 milijard K! Pri tem pa še vrednost uničenih vojnih in trgovskih ladij niti ni vračunjena.

Egipt

Iz Anglije pošiljajo noč in dan s prevoznimi parniki velikanske množine orožja in municije v Egipt, tako da se na Francoskem, kjer so odvisni od angleških dobav, že pritožujejo nad pomanjkanjem municije.

V Mezopotamiji.

S fronte v Mezopotamiji ali Iraku poročajo, da so turške čete že popolnoma obkolile Kut-el-Amara in dospelo do glavne črte angleških utrdb ter upajo, da bo trdnjava padla vsled naskokov ali pa vsled lakote ter da bodo ujeli nad 10.000 mož angleške posadke. Angleži so hoteli s tem, da so pustili to posadko v Kut-el-Amari, kriti umikanje armade, kar se jim je tudi deloma posrečilo. Ta armada, ki stoji sedaj ju-goizhodno od Kut-el-Amare, pa ne more priti trdnjavi na pomoč, zlasti ker je red v armadi omajan.

Rusko bojišče.

Ruska ofenziva na besarabski meji in ob Strypi je zadnje dni zopet nekoliko ponehala. Hud napad na črto od Volinije do rumunske meje je bil dne 7. jan. Od tedaj pa se vrše le manjši boji ter topovski ogenj. Naši zrakoplovi poročajo, da pošiljajo Rusi močna ojačenja na fronto, iz česar se sklepa, da bodo Rusi svoje ofenzivne poizkuse zopet ponovili. Poroča se, da pripravlja rusko armadno vodstvo tudi na črto Rovno-Luck v Voliniji nov napad. Dalje proti severu je položaj nespremenjen.

Ruska ofenziva ponehala.

Rusi so pričeli ob svojem južnem krilu, t. j. ob besarabski meji, ob Dnjestru in Strypi, ob Božiču ofenzivo proti nam in sicer s tako ogromno premočjo, da bi vsaka druga armada morala predreti našo bojno črto. Rusom pa se to ni posrečilo. Od 23. dec., to je cele tri tedne, že traja borba, a mi stojimo še vedno trdno na svojih prvotnih postojankah. Rusi so si v svojem napadanju večkrat oddahnili. Prvokrat so napadali posebno srdito našo fronto dne 23. dec. Ko niso nič opravili, so tri dni, t. j. do 27. dec. celili svoje ranjene kosti. Najhujše so napadali od 27. dec. do 4. jan. Dne 5. in 6. jan. so zopet ponehali s ofenzivo. Dne 7. jan. so začeli tretjekrat napadati, a so se zopet kmalu ugnali. Dne 9. jan. je namreč ruska ofenziva zopet ponehala.

Izza zadnje dobe so bili najhujši boji v petek po Kraljevem, t. j. dne 7. jan. Sovražnik je ta dan in še naslednjo noč posebno srdito napadal naše postojanke ob Strypi od izliva v Dnjestr do Burkanova. Gosta megla je ta dan legla na bojišče. Rusi so prodrli celo do naših baterij, a naši brambovci so vrgli sovražnika kmalu nazaj. Isti dan je Rus posebno drzno napadal tudi na fronti pri Černovicah. — Pri Toporovcu in kraju Rarance je sovražnik na nekaterih mestih udrl v naše strelske järke, a je bil v borbi na nož vržen nazaj. Od 9. do danes 11. jan., ko to pišemo, pa sovražnik ne napada, ampak vedno obstreljuje naše postojanke z močnim artilerijskim ognjem.

Rusi 15 do 20 kilometrov pred Černovicami.

Vas Rarance, kjer Rusi s posebno srditostjo napadajo naše postojanke, leži dobrih 15 km severoizhodno od Černovic, mesteca Bojan leži 16 km izhodno in vas Toporovec 20 km severoizhodno od Černovic. Na tej fronti Rusi najhujše napadajo in sicer v smeri proti trgu Mahala, ki je samo 8 km oddaljen od bukovinskega glavnega mesta. Ruski vojskovodje so mnenja, da če se jim posreči zopet zavzeti Černovice, da bodo s tem toliko uplivali na Rumunijo, da bo ista nastopila proti nam. Rusi sicer znajo kovati načrte, a izvršiti jih ne umejo. Ruski armadi ob besarabski meji in v Galiciji poveljuje general Ivanov, naši pa general Pflanzer-Baltin.

Pri Tarnopolu posebno hudi boji.

Berolinska „Nationalzeitung“ piše: Po poročilih iz Petrograda so boji na bojni črti v bližini rumunske meje od dne do dne hujši in dobivajo značaj velike bitke. Gromenje topov se sliši 70 do 80 km daleč. Vsled silnega pokanja topov so v vaseh in mestih na tem ozemlju popokale vse šipe. Posebno ljuti so boji pri Tarnopolu. Ruski častniki pripovedujejo o velikanskih težkočah, s katerimi se mora boriti ruska armada na tem ozemlju. Avstrijske čete so napravile na več mestih žičnate ovire v 24 druga za drugo ležečih vrstah. Je skoraj nemogoče se približati tem oviram, ker so tudi zavarovane z električnimi minami.

Ruske izgube: čez 70 000 mož.

Rusi so vrgli proti naši fronti v Bukovini in v Galiciji veliko novih, svežih čet. Računa se, da imajo Rusi proti nam v Galiciji in Bukovini postavljenih že dosedaj okrog 300.000 mož. Dohajajo pa še vedno nova ojačenja. Do 7. jan. so Rusi izgubili pri svojih naskokih na našo bojno črto že čez 70.000 mož, to je skoro ena četrtnina armade, ki stoji proti nam. Kljub velikim žrtvam pa so ruske čete šele tam, kjer so bile ob začetku svoje sedanje ofenzive. Vse naše postojanke so v naših rokah.

Črkezi napadajo.

Ob besarabski meji so Rusi poslali v boj večjima same Črkeze, ki se prištevajo med najbolj sme-le in divje ruske bojovnike. V boju na nož so Črkezi nevarni nasprotniki, ker se bijejo z veliko smelostjo. Ranjenci, ki pridejo Črkezom v roke, so izgubljeni, ker jih kratkomalo pomorijo. Tudi ob pravoslavnihi božičnih praznikih Rusi niso mirovali in so na črto pri Černovicah pošiljali cele polke Črkezov v boj. — Črkezi so večinoma mohamedanske vere.

Rusija se bo borila do zadnjega moža.

Pariški list „Matin“ piše: Član angleške spodbne zbornice Malcolm, ki se je nahajal na potovanju v Rusiji, je poročal, da se hoče Rusija bojevati do zadnjega moža. Tako misli v Rusiji vsak vojak-prostak, tako misli tudi car sam. Misel na posebej mir navdaja carja istotako s studom, kakor angleškega kralja Jurija. Car je rekel o tem dobesedno: „Rusija sme računati z največjim zaupanjem na mene in na mojo armado.“

Rusi imajo zopet obilo streliva.

Ruska artilerija zelo troši strelivo. Ujeti ruski častniki izpovedujejo, da so zadnje mesce dohajali z Japonskega dan za dnevom dolgi vlaki polni streliva. V Kijevu je baje toliko streliva nakopičenega, da se Rusom ni bati, da bi jim ga zmanjkalo. Japonci zalagajo rusko infanterijo tudi s puškami.

Tretje naknadno prebiranje v Rusiji.

Ruska vlada je odredila tretje naknadno prebiranje po vsej Rusiji. Pričetek naknadnih prebiranj je določen na 20. jan.

Slovenski pionir opisuje boje pri Černovicah.

Pionir Anton Verbaj iz Krčevine pri Mariboru piše dne 2. jan. svojemu prijatelju:

V Bukovini ob besarabski meji (na izhodni strani Černovic) se vršijo že dober teden hudi in zelo krvavi boji. Rusi so nas napadli z veliko premočjo. Imajo baje toliko topov, da je v razdalji dveh metrov postavljen po eden top. Od mesta Bojan, ki leži ob rumunski meji, in do mesteca Zalesčoyki na severni strani Dnjestra ima Rus postavljenih, kakor pravijo ruski ujetniki, nad 600 topov, med njimi mnogo japonskih, ki so zelo težkega kova. Iz teh topov bruha sovražna artilerija že od Božiča pa do danes skoraj neprestano noč in dan tako gosti ogenj, da si ga še nihče, ki sam ni osebno na fronti, ne more predstavljati. Rusi namreč dobro vedo, da so naše postojanke na bukovinsko-gališkem delu bojišča izredno močno utrjene in jih morajo s topovi prej uničiti, predno jih je mogoče uspešno naskočiti. Pionirji smo mnoge mescev delali vsakojak naravne in umetne zapreke, žične ograje, befonirali strelske järke in okope, polagali mine itd.

Najhujši sovražni naval, kar sem jih jaz doživel na tem bojišču, je bil dne 27. dec. 1915. Mi stojimo izhodno od Černovic. In ruski car je baje izdal strogo povelje na celo rusko armado, da morajo biti Černovice do 7. jan. zavzete, naj stane, kar le hoče. To so vam bili boji! Najprvo ste se poskusili naša in sovražna artilerija. Ogenj je bil tako gost, da na celi fronti menda ni bilo prostora, kamor ne bi bila